

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΣΥΓΚΙΝΕΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Το ναυάγιο της «Λισαβόνας»

Η ΠΕΡΙΒΟΝΤΗ στρατηγική της Λισαβόνας, φαίνεται πως δεν είναι καθόλου περιβόνη. Το τρίτο κατά σειρά μεγαλύτερο οικονομικό σχέδιο για το μέλλον της Ευρώπης, μετά τη γένεση της κοινής αγοράς το 1957, δεν δείχνει να συγκινεί τους Ευρωπαίους πολίτες.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ ήταν να γίνει η ευρωπαϊκή οικονομία μέσα σε μία δεκαετία - από το 2000 μέχρι το 2010- η πιο ανταγωνιστική οικονομία στο κόσμο, μία οικονομία βασισμένη στη γνώση, στη βιώσιμη ανάπτυξη με πλήρη απασχόληση και με κοινωνική συνοχή. Επί πέντε ολόκληρα χρόνια αυτοί οι στόχοι αναλύονταν σε επιμέρους στόχους για την ανάπτυξη και τη μεγέθυνση, για την απασχόληση, για την εκπαίδευση, για την κοινωνική συνοχή και τη φτώχεια, για την έρευνα και την τεχνολογία και για ό,τι μπορεί και δεν μπορεί να φανταστεί κανείς. Μέχρι και στόχο για τον αριθμό παιδικών σταθμών που πρέπει να αποκτήσει μια χώρα θέσαμε, προκειμένου να προωθηθεί η απασχόληση των γυναικών. Εντούτοις, όσο περισσότερο φιλόδοξοι και πολυάριθμοι γίνονταν οι στόχοι, τόσο περισσότερο α-

τερα στις δύο αναθεωρήσεις των συνθηκών που μεσολάβησαν από τη διατύπωση των στόχων μέχρι σήμερα (Συνθήκη της Νίκαιας και Συνταγματική Συνθήκη) δεν έγιναν ουσιαστικές αλλαγές στις διαδικασίες οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης.

Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ του Συμφώνου Σταθερότητας, και ο νέος τρόπος διακυβέρνησης της «στρατηγικής της Λισαβόνας» που συμφωνήθηκαν τον Μάρτιο του 2005 δεν αλλάζουν την υπάρχουσα κατάσταση.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗΣΗ που εκφράστηκε στα προηγούμενα δύο σχέδια εξακολουθεί να αποσιάζει από τους στόχους της Λισαβόνας. Τα μηνύματα των στόχων της δεν συγκινούν τους Ευρωπαίους πολίτες, παρά τα προφανή οφέλη που προσκομίζουν. Αυτό συμβαίνει γιατί τα οφέλη είναι υπερβολικά αυτονόητα. Το ερώτημα της αντικατάστασης του εθνικού νομίσηματος από ένα διεθνές νόμισμα είναι και

πραγματικό και κατανοητό. Το ίδιο βέβαια ισχύει και με την εθνική αγορά από μία διεθνή. Αντίθετα το ερώτημα αν προτιμάει κανείς την

Στην ουσία η Λισαβόνα είχε μόνο στόχους αλλά δεν είχε ούτε στρατηγική, ούτε υπήρχε κάποια ειδική διαδικασία για την προσέγγισή τους πέρα από τις τρέχουσες διαδικασίες υλοποίησης των κοινοτικών πολιτικών

πουσίαζαν τα ειδικά μέσα και οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις για τη πραγματοποίησή τους. Στο εύλογο ερώτημα που θα μπορούσε να θέσει κανείς «πώς θα πραγματοποιηθούν όλοι αυτοί οι στόχοι;» η απάντηση που δινόταν ήταν ότι οι στόχοι θα πραγματοποιηθούν εάν εφαρμόσουμε με επιτυχία όλες τις πολιτικές που, ούτως ή άλλως, εφαρμόζαμε μέχρι σήμερα.

ΣΤΗΝ ΟΥΣΙΑ Η ΛΙΣΑΒΟΝΑ είχε μόνο στόχους αλλά δεν είχε ούτε στρατηγική, ούτε υπήρχε κάποια ειδική διαδικασία για την προσέγγισή τους πέρα από τις τρέχουσες διαδικασίες υλοποίησης των κοινοτικών πολιτικών. Αντίθετα με αυτό που συνέβη στα δύο προηγούμενα μεγάλα σχέδια, για την αγορά και το νόμισμα, όπου χρειάστηκε η αναθεώρηση των συνθηκών και εκκώρση δυνατοτήτων διακυβέρνησης στους ευρωπαϊκούς θεσμούς για την υλοποίησή τους, στη περίπτωση της Λισαβόνας, όχι μόνο δεν κρίθηκε αναγκαίο κάτι τέτοιο, αλλά ακόμα χειρό-

πλήρη απασχόληση από την ανενεργία, την ανταγωνιστικότητα από την αποβιομηχάνιση και την καταστροφή του περιβάλλοντος από την προστασία του είναι καινοφανές και αστείο. Κανείς, βέβαια δεν διαφωνεί, αλλά δεν θεωρεί και ότι του προτείνεις κάποιο σημαντικό σχέδιο ιδιαίτερα όταν δεν του περιγράφεις και πώς θα το πετύχεις.

ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ είναι ότι η Λισαβόνα δεν έχει ούτε φίλους ούτε εχθρούς. Δεν συνδέεται άμεσα με τις διαδικασίες ενοποίησης και ενοποιημένης διακυβέρνησης της ευρωπαϊκής οικονομίας. Δεν συνδέθηκε με την οικονομική συνοχή της Ένωσης, δεν συνδέθηκε με τον στόχο μιας προωθημένης Οικονομικής Ένωσης, δεν συνδέθηκε με την αγορά και το νόμισμα σαν το επόμενο στάδιο μιας ενιαίας πορείας.